

Na osnovu člana 15. stav 2. Zakona o veterinarstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH," broj 34/02) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, na 117. sjednici održanoj 25. marta 2010. godine, donijelo je

PRAVILNIK O MJERAMA ZA KONTROLU I ISKORJENJIVANJE BOLESTI PLAVOG JEZIKA

Član 1. (Sadržaj i područje primjene)

Ovim Pravilnikom se određuju pravila kontrole i mjere za suzbijanje i iskorjenjivanje bolesti plavog jezika, obaveze držatelja životinja, veterinarskih organizacija i veterinara u slučaju pojave bolesti plavog jezika; način epidemiološkog ispitivanja; mjere koje se naređuju u zaraženom području, ugroženom području i području kontrole te određivanje njihovih granica.

Član 2. (Pojmovi)

Pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju slijedeće značenje:

- a) "farma": svako dvorište ili drugi objekt u kojem se trajno ili povremeno uzgajaju ili borave životinje osjetljive na bolest plavog jezika;
- b) "prijemčive životinje": svi preživari;
- c) "životinja(e)": životinja(e) koje pripadaju prijemčivim vrstama, osim divljih životinja za koje se mogu donijeti posebni propisi;
- d) "vlasnik" ili "držatelj": fizičko ili pravno lice koje je vlasnik životinja ili je odgovorno za njihov uzgoj, bez obzira na finansijsku dobit;
- e) "prijenosnik bolesti (u dalnjem tekstu: vektor)": insekt roda Culicoides imicola ili drugi insekti iz roda Culicoides, koji su sposobni prenositi virus bolesti plavog jezika;
- f) "sumnja": pojava bilo kojeg kliničkoga znaka koji ukazuje na bolest plavog jezika kod prijemčivih životinja uz postojanje epidemioloških podataka koji ukazuju na mogućnost pojave bolesti plavog jezika;
- g) "potvrda": potvrda nadležnog organa, bazirana na rezultatima laboratorijskog pretraživanja, da virus bolesti plavog jezika cirkulira na određenom području. U slučaju epidemije bolesti plavog jezika, Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Ured) uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine može potvrditi prisustvo bolesti i na osnovu kliničkih znakova i/ili rezultata epidemiološkog istraživanja;
- h) "nadležni organi": su Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske, Odjel za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
- i) "nadležni inspekcijski organi": su Federalna uprava za inspekcijske poslove Federacije Bosne i Hercegovine, Republička uprava za inspekcijske poslove Republike Srpske i Inspektorat Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
- j) "nadležni veterinarski inspektor" - je inspektor zadužen za određeno administrativno područje;
- k) "eutanazija" - (u dalnjem tekstu usmrćivanje) je poseban način usmrćivanja koji isključuje patnju i bol životinja;
- l) "sentinel goveda" - su goveda koja nisu vakcinirana, a koja se u određenom periodu, jednom ili vi{e puta uzastopno, pretra`uju na prisustvo antitijela bolesti plavog jezika.

Član 3. **(Prijava bolesti plavog jezika)**

- (1) Pri postojanju sumnje o pojavi zarazne bolesti plavog jezika, nadležna veterinarska organizacija je dužna na najbrži mogući način, a najkasnije u roku 24 sata, izvijestiti nadležnog veterinarskog inspektora i nadležni organ entiteta, a oni su dužni obavijestiti Ured, te do dolaska nadležnog veterinarskog inspektora provoditi sve mjere za sprječavanje širenja zaraznih bolesti.
- (2) Sumnja na pojavu ili potvrđena cirkulacija virusa bolesti plavog jezika prijavljuje se u skladu s članom 7. Odluke o zaraznim bolestima ("Službeni glasnik BiH", broj 44/03).
- (3) U skladu s članom 12. Odluke o zaraznim bolestima, u slučaju pojave bolesti, Ured je dužan odmah, a najkasnije u roku od 24 sata, obavijestiti Međunarodni ured za zarazne bolesti u Parizu (OIE), Evropsku komisiju i nadležne veterinarske organe susjednih zemalja.

Član 4. **(Postupak u slučaju postojanja sumnje na farmi)**

- (1) Ako se na farmi koja se nalazi u području koje nije pod ograničenjem, u smislu odredbi ovog Pravilnika, nalazi jedna ili više životinja sumnjivih na bolest plavog jezika, nadležni veterinarski inspektor odmah mora provesti službeno istraživanje u svrhu potvrđivanja ili isključivanja bolesti plavog jezika.
- (2) Odmah po prijavi o sumnji na bolest plavog jezika, nadležni veterinarski inspektor mora narediti i nadzirati:
- a) stavljanje sumnjive farme ili farmei pod službeni nadzor;
  - b) provođenje uzimanja i slanja na pretragu uzoraka krvi ili tkiva životinja koje pokazuju kliničke znakove bolesti ili životinja sumnjivih na oboljenje;
  - c) popisivanje svih životinja na farmi, tako da posebno navede broj uginulih, zaraženih ili životinja sumnjivih na bolest, prema vrsti. Popis životinja mora redovno biti ažuriran i u njega trebaju biti upisane sve umrle i novorođene životinje u vrijeme postojanja sumnje na bolest. Podaci s popisa moraju se na zahtjev moći dobiti i provjeriti prilikom svake posjete farmi;
  - d) prikupljanje podataka o mjestima koja omogućavaju preživljavanje vektora ili im pružaju zaklon, a posebno mjestima koja im omogućavaju razmnožavanje;
  - e) provođenje epidemiološkog ispitivanja u skladu s članom 7. ovog Pravilnika;
  - f) redovno posjećivanje farme ili farmi i pri svakoj posjeti nadzirati detaljan klinički pregled životinja, a gdje je to potrebno i patoanatomsku pretragu uginulih životinja ili životinja sumnjivih da su zaražene te, ako je potrebno, dostaviti uzorke na laboratorijsku pretragu kako bi se potvrdila bolest;
  - g) zabranu kretanja životinja prijemčivih na oboljenje, s farme ili na farmu (farme);
  - h) zatvaranje životinja za vrijeme aktivnosti vektora tamo gdje je to moguće;
  - i) da se životinje, objekti u kojima se drže i njihov okoliš (naročito mjesta pogodna za *Culicoides-e*) redovno tretiraju odobrenim insekticidima. Učestalost tretmana potrebnih za sprječavanje zadržavanja vektora na životnjama i razmnožavanje vektora što je duže moguće određuje Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, uzimajući u obzir postojanost insekticida i klimatske uslove;
  - j) neškodljivo uklanjanje, uništavanje, spaljivanje ili zakopavanje trupova uginulih životinja, u skladu s posebnim propisom kojim se uređuju zdravstveni uslovi vezani za nusproizvode životinjskog porijekla koji nisu za ishranu ljudi;
- (3) Dok se provode mjere iz stava (2) ovog člana vlasnik ili držatelj životinje sumnjive da je zaražena virusom bolesti plavog jezika mora provoditi sve preventivne mjere kako bi ispunio zahtjeve iz stava (2) tač. g) i h) ovog člana.
- (4) Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, može odrediti provedbu mjera iz stava (2) ovog člana i na drugim farmama u slučaju kada njihova lokacija, geografski položaj ili njihovi kontakti s farmom na kojoj postoji sumnja na bolest, ukazuju na moguću kontaminaciju.
- (5) Osim odredbi iz stava (2) ovog člana, u odnosu na životinje koje slobodno žive u prirodi, može se odrediti i provedba posebnih mjera koje donosi Ured.

(6) Mjere iz ovog člana ostaju na snazi sve dok Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, ne isključi sumnju na bolest plavog jezika.

Član 5. (Vakcinacija)

Vakcinacija protiv bolesti plavog jezika mora biti provedena u skladu s odredbama ovog Pravilnika. Odluku o provođenju vakcinacije donosi ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa (u dalnjem tekstu: ministar) na prijedlog programa Ureda uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Član 6. (Potvrda bolesti)

(1) Kada je bolest plavoga jezika službeno potvrđena, nadležni veterinarski inspektor dužan je:

a) narediti pokretanje postupka usmrćivanja i neškodljivog uklanjanja svih prijemčivih životinja koje su seropozitivne i imaju izražene kliničke znakove bolesti i o tome na propisan način izvijestiti nadležne organe entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a oni Ured, kako bi se sprječilo širenje epidemije;

b) narediti neškodljivo uklanjanje, uništavanje, spaljivanje ili zakopavanje lešina životinja, u skladu s posebnim propisom kojim se uređuju zdravstveni uslovi vezani za nusproizvode životinjskog porijekla koji nisu za ishranu ljudi;

c) osigurati provedbu mjera iz člana 4. ovog Pravilnika i na drugim farmama u krugu od 20 kilometara (uključujući zaraženo područje određeno u članu 8. ovog Pravilnika) oko zaražene farme ili farmi;

d) za sve seropozitivne životinje koje nemaju izražene kliničke znakove bolesti, u cilju uklanjanja viremičnih životinja i sprječavanja širenja bolesti, a na osnovu epidemiološkog istraživanja provedenog u skladu s članom 7. stav (1) ovog Pravilnika, i spoznaja proizašlih iz istog, narediti jednu ili više od slijedećih mjera:

1) ponovljeno vađenje krvi radi utvrđivanja prisutnosti virusa u krvi i uklanjanja pozitivnih reaktora u skladu sa stavom (1) tač.a), b) i c) ovog člana;

2) sanitarno klanje;

3) stavljanje u izolaciju u prostorije, pod uslovima koji bi onemogućavali kontakt životinje s vektorom u trajanju od najmanje 60 dana;

4) postupiti u skladu s tačkom b) stava (1) ovog člana u slučaju nemogućnosti provedbe mjera iz tačke d) alineja 1), 2) ili alineja 3) ovog Pravilnika.

e) provesti epidemiološko ispitivanje u skladu s članom 7. ovog Pravilnika.

(2) Područje na koje se odnosi stav (1) tačka c) ovog člana Ured može uz saglasnost s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine povećati ili smanjiti ovisno o epidemiološkim, geografskim, ekološkim ili klimatskim okolnostima.

(3) Kada je područje na koje se odnosi stav (1) tačka c) ovog člana smješteno na teritoriji više od jedne države, Ured sarađuje s nadležnim organom druge države kako bi se odredile granice područja.

Član 7. (Epidemiološko ispitivanje)

(1) Provođenje epidemiološkog ispitivanja vrši stručni tim sastavljen od stručnjaka za bolest plavog jezika, predstavnika nadležnog organa, veterinara iz nadležne veterinarske organizacije i nadležnog veterinarskog inspektora. Epidemiološko ispitivanje uključuje:

a) utvrđivanje trajanja perioda kojeg je bolest plavog jezika prisutna na farmi;

b) utvrđivanje mogućeg izvora bolesti plavog jezika na zaraženoj farmi, popis drugih farmi koje posjeduju životinje koje su mogle biti zaražene iz istoga izvora;

c) utvrđivanje prisustva i rasprostranjenosti vektora;

d) utvrđivanje kretanja i prometa životinja s farme i na nju, te utvrđivanje uklanjanja lešina s farme;

(2) Podaci prikupljeni u okviru epidemiološkoga ispitivanja moraju biti dostavljeni Uredu.

(3) Koordinaciju provedbe svih aktivnosti i mjera koje se provode u svrhu iskorjenjivanja bolesti plavog jezika, kao i koordinaciju provedbe epidemiološkog ispitivanja, provodi Zajednički centar za kontrolu bolesti (u dalnjem tekstu: ZCKB). ZCKB uspostavlja ministar i imenuje direktora Ureda kao rukovoditelja istog. Direktor Ureda imenuje članove zajedničkog centra od predstavnika nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a po potrebi i drugih stručnih lica.

Član 8. (Određivanje područja)

(1) Osim mjera iz člana 6. ovog Pravilnika, Ured će, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, odrediti i granice zaraženog i ugroženog područja. Pri određivanju granica područja treba uzeti u obzir geografske, administrativne, ekološke i epidemiološke faktore povezane s pojavom bolesti plavog jezika i mogućnosti provedbe kontrole.

(2) Područje navedeno u stavu (1) ovog člana:

- a) zaraženo područje je područje u krugu radijusa od najmanje 100 km od farme na kojoj je utvrđena bolest plavog jezika;
- b) ugroženo područje je područje u krugu radijusa najmanje 50 km od granice zaraženog područja i u kojem vakcinacija životinja protiv bolesti plavog jezika nije provođena tokom proteklih dvanaest mjeseci;

(3) Kada su područja određena stavom (2) tač. a) i b) ovog člana smještena na teritoriji više od jedne države, Ured sarađuje s nadležnim organom susjedne države kako bi se odredile granice područja na koja se odnosi stav (2) tač. a) i b) ovog člana.

(4) U slučaju potrebe za izmjenom granica gore navedenih područja, potrebno je pripremiti dokumentirani prijedlog za promjenu granica područja određenih u st. (2) i (3) ovog člana, uzimajući u obzir:

- a) geografski položaj i ekološke faktore;
- b) meteorološke uslove;
- c) prisustvo, raširenost i vrstu vektora;
- d) rezultate epidemiološkog ispitivanja provedenog u skladu s članom 7. ovog Pravilnika;
- e) rezultate laboratorijskih pretraživanja;
- f) provođenje dodatnih protivmjera, naročito dezinsekcije.

Član 9. (Mjere na zaraženom području)

(1) Unutar zaraženoga područja moraju se provesti slijedeće mjere:

- a) utvrđivanje svih farmi s prijemčivim životinjama;
- b) epidemiološko nadziranje i program pretraživanja sentinel goveda (ili drugih preživara ako goveda nema) i populacije vektora, koji izrađuje i donosi Ured uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;
- c) entomološko ispitivanje u cilju utvrđivanja proširenosti vektora bolesti;
- d) zabrana prirodnog pripusta i uzimanja sjemena od preživara;
- e) zabrana održavanja sajmova, izložbi, takmičenja, dogona i svih drugih oblika okupljanja životinja iz grupe preživara;
- f) ciljane kliničke pretrage preživara i uzimanje uzoraka krvi za laboratorijske pretrage zasnovane na rezultatima provedenog epidemiološkog istraživanja;
- g) zabrana kretanja i prometa preživara u zaraženo područje i iz njega, osim upućivanja na klanje u klaonicu ako se ta klaonica nalazi u zaraženom području, ili u klaonicu u ugroženom području ako nakon pregleda nadležnog veterinarskog inspektora nije postavljena sumnja na zaraznu bolest i životinje su tokom transporta i sve do provođenja klanja zaštićene od kontakta s vektorom. Nadležni veterinarski inspektor će na klaonici blagovremeno biti obaviješten o dolasku takvih životinja;
- h) dezinsekcija svih mesta koja omogućavaju preživljavanje prijenosnika bolesti ili mu pružaju zaklon, a naročito mesta koja mu omogućavaju reprodukciju.

(2) Izuzeci od zabrane kretanja će se primjenjivati samo u slučaju ako su životinje bile smještene na području gdje je dokazano odsustvo cirkulacije virusa bolesti plavog jezika i distribucijskog vektora ili u slučaju provoza bez zaustavljanja i samo ako su sve vrijeme zaštićene od kontakta s prijenosnicima bolesti.

(3) Naređene mjere u zaraženom području obavezno će ostati na snazi do isteka najdužeg inkubacijskog perioda za bolest plavog jezika nakon zadnje neškodljivo uklonjene životinje i provedene dezinfekcije, odnosno u periodu od 60 dana.

(4) Obzirom na prijenosnike bolesti, period u kojem će se provoditi naređene mjere može se produžiti sve dok traje opasnost od prijenosa bolesti.

(5) Osim mjeru iz stava (1) ovog člana, može se donijeti odluka o vakcinaciji životinja protiv bolesti plavog jezika i njihovom označavanju u zaraženoj zoni, u skladu s programom koji donosi ministar.

Član 10. (Mjere na ugroženom području)

(1) U ugroženom području moraju se provoditi mjeru iz člana 9. stav (1) ovog Pravilnika.

(2) Vakcinacija životinja protiv bolesti plavog jezika na ugroženom području je zabranjena.

Član 11. (Promet životinja izvan zaraženog i / ili ugroženog područja)

U slučaju izuzeća od provedbe mjeru iz čl. 9. i 10. ovog Pravilnika, pravila koja se odnose na kretanje i premještanje životinja u zaraženo i ugroženo područje i izvan njega vršit će se u skladu s članom 9. stav (2) ovog Pravilnika.

Član 12. (Dodatne mjeru)

U slučaju kad je epidemija bolesti plavog jezika izuzetno ozbiljna, određuje se provedba dodatnih mjeru koje donosi Ured uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Član 13. (Izvještavanje)

Ured u saradnji s nadležnim organima mora osigurati da svi u zaraženom i ugroženom području budu upoznati s restriktivnim mjerama koje su na snazi zbog bolesti plavog jezika i poduzeti sve potrebne aktivnosti za odgovarajuću provedbu mjeru.

Član 14. (Laboratorijske)

(1) Referentna laboratorija koja je odgovorna za provedbu laboratorijskog pretraživanja u skladu s ovim Pravilnikom je Veterinarski fakultet u Sarajevu.

(2) Zadaće laboratorije iz stava (1) ovog člana navedene su u Prilogu I ovog Pravilnika.

(3) Referentna laboratorija određena u skladu sa stavom (1) ovog člana mora se povezati s referentnom laboratorijom Evropske zajednice ili OIE-a, određenom u skladu s članom 15. ovog Pravilnika.

Član 15.

(Referentna laboratorijska Evropska zajednica i Međunarodni ured za zarazne bolesti u Parizu (OIE))

Referentna laboratorijska Evropska zajednica i OIE-a za bolest plavog jezika navedene su u Prilogu II ovog Pravilnika.

Član 16.

(Primjena mjera kontrole)

(1) Kada je to potrebno u svrhu primjene mjera na koje se odnosi ovaj Pravilnik, nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine imaju pravo ostvariti uvid u provođenje mjera kontrole na licu mjesta. U tu svrhu će se pregledati reprezentativan broj farmi kako bi se potvrdilo da je udovoljeno odredbama ovog Pravilnika.

(2) Program provođenja kontrole mjera zajednički izrađuju nadležni organi.

Član 17.

(Plan hitnih mjeri)

(1) Plan hitnih mjeri određuje na koji način se provode mjeri određene ovim Pravilnikom, a izrađuje ga Ured u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine. Plan mora osigurati pristup prostoru, opremi, osoblju i drugim odgovarajućim sredstvima potrebnim za brzo i efikasno iskorjenjivanje bolesti.

(2) Kriteriji koji se moraju poštivati pri izradi Plana određeni su u Prilogu III ovog Pravilnika.

(3) Ured mijenja i dopunjava Plan iz stava (1) ovog člana, u skladu s razvojem situacije.

Član 18.

(Završne odredbe)

Plan hitnih mjeri izrađen na osnovu kriterija iz člana 17. stav (2) ovog Pravilnika mora biti izrađen najkasnije 12 mjeseci nakon stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Član 19.

(Prilozi)

Prilozi I, II i III su sastavni dio ovog Pravilnika.

Član 20.

(Prestanak važenja Odluke)

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje važenje Odluke o postupku i mjerama za suzbijanje, kontrolu i iskorjenjivanje bolesti plavog jezika ("Službeni glasnik BiH", broj 28/03).

Član 21.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH."

VM broj 77/10

25. marta 2010. godine

Sarajevo

Predsjedavajući

Vijeće ministara BiH

Dr. **Nikola Špirić**, s. r.

PRILOG I
ZADAĆE REFERENTNE LABORATORIJE ZA BOLEST PLAVOG JEZIKA

Referentna laboratorija za bolest plavog jezika odgovorna je za koordinaciju standarda i dijagnostičkih metoda koje koristi svaka dijagnostička laboratorija za bolest plavog jezika u zemlji, korištenje reagensa i testiranje vakcina. Osim navedenog, referentna laboratorija mora:

- (a) snabdijevati dijagnostičkim reagensima druge dijagnostičke laboratorijske potrebe, po zahtjevu;
- (b) provjeravati kvalitet korištenih dijagnostičkih reagensa;
- (c) redovno organizirati usporedna testiranja;
- (d) čuvati izolate virusa bolesti plavog jezika izdvojenih iz potvrđenih slučajeva;
- (e) osigurati potvrđivanje pozitivnih rezultata dobijenih iz regionalnih dijagnostičkih laboratorijskih potreba.

PRILOG II
REFERENTNA LABORATORIJA EVROPSKE ZAJEDNICE I OIE-a

Referentna laboratorija Evropske zajednice za bolest plavog jezika je:

1. AFRC Institute for Animal Health
Pirbright Laborathory
Ash Road, Pirbright, Woking, Surrey GU24 ONF
UNITED KINGDOM
Tel. (44-1483) 23 23 41
Fax. (44-1483) 23 23 48
E-mail: philip-mellor@bbsrc.ac.uk

Referentne laboratorije OIE-a su:

1. Onderstepoort Veterinary Institute
Private Bag X05, Onderstepoort 0110
SOUTH AFRICA
Tel: (27.12) 529.91.14
Fax: (27.12) 529.94.18
Email: oneillm@arc.agric.za

2. Diagnostic Virology Laboratory
National Veterinary Services Laboratories
P.O. Box 844, Ames, IA 50010
UNITED STATES OF AMERICA
Tel: (1.515) 663.75.51
Fax: (1.515) 663.73.48
Email: eileen.n.ostlund@aphis.usda.gov

3. Istituto Zooprofilattico Sperimentale
dell'Abruzzo e del Molise 'G. Caporale'
Via Campo Boario, 64100 Teramo
ITALY
Tel: (39.0861) 33.24.40
Fax: (39.0861) 33.22.51
Email: g.savini@izs.it

4. CSIRO, Australian Animal Health Laboratory (AAHL)
5 Portarlington Road, Private Bag 24, Geelong 3220, Victoria
AUSTRALIA
Tel: (61.3) 52.27.50.00
Fax: (61.3) 52.27.55.55
Email: peter.daniels@csiro.au

5. Institute for Animal Health, Pirbright Laboratory
Ash Road, Pirbright, Woking, Surrey GU24 ONF
UNITED KINGDOM
Tel: (44.1483) 23.24.41
Fax: (44.1483) 23.24.48
Email: philip.mellor@bbsrc.ac.uk

PRILOG III **MINIMALNI ZAHTJEVI ZA PLAN HITNIH MJERA**

Plan hitnih mjera mora sadržavati:

1. Uspostavu na državnom nivou zajedničkog centra za kontrolu bolesti koji će koordinirati provedbu svih hitnih mjera,
2. Popis lokalnih središta odgovarajuće opremljenih u svrhu koordiniranja provedbe mjera kontrole na lokalnom nivou,
3. Detaljnje podatke o licima koja su odgovorna za provedbu hitnih mjera, uključujući stručnu spremu, specifična znanja i odgovornosti,
4. Mogućnost, za svako lokalno središte, brzog stupanja u kontakt s licima ili organizacijama koje su direktno ili indirektno pogodene izbijanjem bolesti,
5. Dostupnost opreme i materijala potrebnih za pravilnu primjenu hitnih mjera,
6. Jasne upute o koracima koje treba poduzeti, uključujući način uništavanja lešina u slučaju postojanja sumnje ili potvrde o postojanju zaraze i/ili kontaminacije,
7. Trening programe za osvježavanje i povećanje znanja o postupcima na terenu i administrativnim procedurama,
8. Mogućnost provođenja patoanatomskih pretraga u dijagnostičkim laboratorijama, kapaciteti za provedbu seroloških i histoloških testiranja i unaprijeđenje brzih dijagnostičkih testova (uključujući i potrebu za donošenjem odredbe o brzini kojom se uzorci mogu dostaviti u laboratoriju na pretragu u tom smislu),
9. Informaciju o količini vakcina protiv bolesti plavog jezika potrebnoj za slučaj provedbe hitne vakcinacije,
10. Zakonske odredbe za provedbu Plana.